

Temeljem odredbi Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima (Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, 2004.), Pravilnika o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima (NN 132/13), i članka 48. Statuta POMORSKE ŠKOLE, Split, na prijedlog ravnatelja Škole i Nastavničkog vijeća, Školski odbor POMORSKE ŠKOLE, Split, na svojoj 46. sjednici, održanoj dana 17. prosinca 2020. godine, donosi

PROTOKOL O POSTUPANJU POMORSKE ŠKOLE U SITUACIJAMA SAZNANJA O POJAVI NASILJA U ŠKOLI I U OBITELJI TE O PREVENCIJI NASILJA

SADRŽAJ:

UVOD

I. OPĆEPRIHVAĆENE DEFINICIJE NASILJA, ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA DJETETA; SEKSUALNOG UZNEMIRAVANJA, SEKSUALNOG NASILJA I SILOVANJA

- I. 1. DEFINICIJE NASILJA, ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA DJETETA
 - 1. 1. OPĆEPRIHVAĆENA DEFINICIJA NASILJA MEĐU UČENICIMA
 - 1. 2. OPĆEPRIHVAĆENA DEFINICIJA OBIČNOG VRŠNJAČKOG SUKOB
- I. 2. OPĆEPRIHVAĆENA DEFINICIJA ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA DJETETA
- I. 3. OPĆEPRIHVAĆENA DEFINICIJA SEKSUALNOG UZNEMIRAVANJA, SEKSUALNOG NASILJA I SILOVANJA

II. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU SAZNANJA O POČINJENOM NASILJU ILI SUMNJE NA NASILJE

- II. 1. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU SAZNANJA O NASILJU MEĐU UČENICIMA KOJE SE DOGODILO U ŠKOLI
- II. 2. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NORMALNOG VRŠNJAČKOG SUKOB
- II. 3. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU SAZNANJA ILI SUMNJE NA NASILJE U OBITELJI UČENIKA
- II. 4. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA ODRASLE OSOBE PREMA UČENICIMA KOJE SE DOGODILO U ŠKOLI (DJELATNIKA, RODITELJA, NEPOZNATIH OSOBA)
- II. 5. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILNOG PONAŠANJA MEĐU ODRASLIM OSOBAMA KOJE SE DOGODILO U ŠKOLI
- II. 6. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA UČENIKA PREMA DJELATNICIMA ŠKOLE
- II. 7. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU SEKSUALNOG NASILJA NAD UČENIKOM
 - II. 7. 1. Postupanje u slučaju saznanja o seksualnom nasilju nad djetetom kao dijelu obiteljskog nasilja
 - II. 7. 2. Postupanje u slučaju saznanja o seksualnom uznemiravanju učenika od strane djelatnika škole koje se dogodilo u školi
 - II. 7. 3. Postupanje u slučaju seksualnog uznemiravanja drugog učenika (ili više njih) prema učeniku koje se dogodilo u školi.

III. EVIDENCIJA ŠKOLE O SUKOBIMA I NASILJU U ŠKOLI

IV. PREVENCIJA NASILJA

V. OBRASCI

UVOD

(u daljnjem tekstu *Protokol*)

(imenice u muškom rodu podrazumijevaju rodno-spolnu jednakost)

(riječ učenik odnosi se na jedninu i množinu-učenici)

Protokol se odnosi na prevenciju mogućih situacija povećanog rizika, kao i na postupanje u konkretnim situacijama sa ciljem zaštite djece, kao i svih djelatnika Škole koji o njima skrbe u procesu odgoja i obrazovanja. Temelji se na odredbama:

- Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi,
- Pravilnika o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima (NN, 132/2013),
- Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima (Vlada RH, 2004.),
- Protokola o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja djece (Vlada RH, 2004.),
- Protokola o postupanju u slučaju seksualnog nasilja (Vlada RH, 2014.)
- drugim podzakonskim aktima Škole.

Protokolom se utvrđuju obveze i odgovornosti, kao i načini postupanja ravnatelja, stručnih suradnika, nastavnika, drugih djelatnika Škole, učenika i roditelja/skrbnika učenika.

Protokol, kao dio Pravilnika o kućnom redu škole, treba biti dostupan na uvid svima u Školi. O načinima i koracima postupanja svih sudionika u procesu odgoja i obrazovanja potrebno je upoznati djelatnike, učenike na satovima razrednika te roditelje na prvom roditeljskom sastanku svake školske godine (po potrebi i češće).

Ravnatelj je dužan upoznati odgojno-obrazovne radnike s propisima vezanima uz prava učenika te popisom vrsta i oblika nasilja koji se objavljuju na mrežnim stranicama ministarstva nadležnog za obrazovanje.

Protokol sadrži:

I. Općeprihvaćene definicije nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja djeteta; seksualnog uznemiravanja, seksualnog nasilja i silovanja

II. Postupanje Škole u slučaju saznanja o nasilju ili sumnje na nasilje nad učenikom ili djelatnikom

III. Evidencija Škole o sukobima i nasilju

IV. Prevencija nasilja

Koordinatori protokola o postupanju Škole u slučaju nasilja su: ravnatelj i ovlaštena stručna osoba za koordiniranje aktivnosti u slučajevima povrede prava učenika (stručni suradnik-pedagog, odnosno viditelji smjene koji je u slučaju njezine odsutnosti zamjenjuju).

I. OPĆEPRIHVAĆENE DEFINICIJE NASILJA, ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA DJETETA; SEKSUALNOG UZNEMIRAVANJA, SEKSUALNOG NASILJA I SILOVANJA

I. 1. DEFINICIJE NASILJA, ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA DJETETA

I. 1. 1. OPĆEPRIHVAĆENA DEFINICIJA NASILJA MEĐU UČENICIMA

Definicije nasilja i običnog sukoba vršnjaka preuzete su iz Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima (Vlada RH, 2004. godine).

Nasiljem među djecom i mladima smatra se svako namjerno fizičko ili psihičko nasilno ponašanje usmjereno prema djeci i mladima od strane njihovih vršnjaka učinjeno s ciljem povrjeđivanja, a koje se, neovisno o mjestu izvršenja, može razlikovati po obliku, težini, intenzitetu i vremenskom trajanju i koje uključuje ponavljanje istog obrasca i održava neravnotežan odnos snaga (jači protiv slabijih ili grupa protiv pojedinaca).

Nasiljem među djecom i mladima smatra se osobito:

- namjerno uzrokovani fizički napad u bilo kojem obliku, primjerice udaranje, guranje, gađanje, šamaranje, čupanje, zaključavanje, napad različitim predmetima, pljuvanje i slično bez obzira je li kod napadnutog djeteta nastupila tjelesna povreda,
 - psihičko i emocionalno nasilje prouzročeno opetovanim ili trajnim negativnim postupcima od strane jednog djeteta ili više djece. Negativni postupci su: ogovaranje, nazivanje pogrdnim imenima, ismijavanje, zastrašivanje, izrugivanje, namjerno zanemarivanje i isključivanje iz skupine kojoj pripada ili isključivanje i zabranjivanje sudjelovanja u različitim aktivnostima s ciljem nanošenja patnje ili boli, širenja glasina s ciljem izolacije djeteta od ostalih učenika, oduzimanje stvari ili novaca, uništavanje ili oštećivanje djetetovih stvari, ponižavanje, naređivanje ili zahtijevanje poslušnosti ili na drugi način dovođenje djeteta u podređeni položaj, kao i sva druga ponašanja počinjena od djeteta i mlade osobe (unutar kojih i spolno uznemiravanje i zlostavljanje) kojima se drugom djetetu namjerno nanosi fizička i duševna bol ili sramota.
- U svim slučajevima saznanja o nasilju među učenicima u Školi koji su definirani navedenim čimbenicima Škola je dužna postupati u skladu s Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima.

1. 2. OPĆEPRIHVAĆENA DEFINICIJA OBIČNOG VRŠNJAČKOG SUKOB

Nužno je razlikovati nasilje (zlostavljanje) među djecom i mladima od običnog sukoba vršnjaka. Obični sukob vršnjaka ima sljedeća obilježja:

1. Nema elemenata navedenih za nasilništvo: radi se o sukobu vršnjaka koji oni ne rješavaju na miran, nego na neki drugi način; ne postupaju jedan prema drugome s namjerom ozljeđivanja ili nanošenja štete; nema nerazmjera moći; nema težih posljedica za djecu u sukobu;
2. Djeca ne inzistiraju da mora biti po njihovom po svaku cijenu;
3. Mogu dati razloge zašto su u sukobu;
4. Ispričaju se ili prihvate rješenje u kojem nema pobjednika i poraženog;
5. Slobodno pregovaraju da bi zadovoljili svoje potrebe;
6. Mogu promijeniti temu i otići iz situacije u kojoj je došlo do sukoba.

I. 2. OPĆEPRIHVAĆENA DEFINICIJA ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA DJETETA

Definicije zlostavljanja i zanemarivanja djeteta preuzete su iz Protokola o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja (Vlada RH, 2004. godine).

Dijete je svaka osoba mlađa od 18 godina sukladno Konvenciji o pravima djeteta. Zlostavljanje je svaki oblik tjelesnog i/ili emocionalnog i/ili seksualnog zlostavljanja, zanemarivanja i nemarnog postupanja ili iskorištavanja djece, što rezultira stvarnom ili potencijalnom opasnosti za djetetovo zdravlje, preživljavanje, razvoj ili dostojanstvo u kontekstu odnosa odgovornosti, povjerenja i moći.

Zanemarivanje je propuštanje zadovoljenja djetetovih potreba u mjeri koja znatno utječe na djetetov psihički i tjelesni razvoj. Nije uvijek namjerno i granica kad počinje zanemarivanje nije uvijek potpuno jasna.

U svim slučajevima saznanja o zlostavljanju i/ili zanemarivanju djeteta koji su definirani navedenim čimbenicima Škola je dužna postupati u skladu s Protokolom o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja.

I. 3. OPĆEPRIHVAĆENA DEFINICIJA SEKSUALNOG UZNEMIRAVANJA, SEKSUALNOG NASILJA I SILOVANJA

Definicije seksualnog uznemiravanja, seksualnog nasilja i silovanja preuzete su iz Protokola o postupanju u slučaju seksualnog nasilja (Vlada RH, 2014. godine).

Seksualno nasilje je svaki seksualni čin počinjen protiv volje druge osobe, uključujući seksualno izrugivanje i zadirkivanje, zurenje, nepoželjne komentare, egzibicionizam, uvredljive telefonske pozive, nepoželjne

seksualne prijedloge, prisilno gledanje ili sudjelovanje u pornografiji, nepoželjno dodirivanje, prisilan seks, silovanje, incest, bolan ili ponižavajući seksualni čin, prisilnu trudnoću, trgovinu ženama i njihovo iskorištavanje u industriji seksa.

Seksualno uznemiravanje i/ili napastvovanje obuhvaća seksualna ponašanja koje ne uključuju nužno fizički dodir, a osobu dovode u neugodan i ponižavajući položaj. Najčešći oblici su neželjene seksualne primjedbe, verbalni prijedlozi, neprikladna pažnja, fizički dodiri, seksističke, uvredljive diskriminirajuće primjedbe i šale, širenje seksualnih glasina o osobi i drugo.

Seksualno zlostavljanje i/ili prisilne spolne radnje obuhvaćaju mnoge oblike seksualnog nasilja koji su teži od seksualnog uznemiravanja, a zakonski ne spadaju kategoriju silovanja. Najčešći oblici su neželjeni i prisilni dodiri intimnih dijelova tijela, seksualne aktivnosti izmanipulirane lažima, prijetnjama, pritiskom te prisiljavanje na masturbaciju.

Silovanje je najteži oblik seksualnog nasilja, a obuhvaća prisilnu vaginalnu, analnu i/ili oralnu penetraciju penisom i/ili objektima. Postoje silovanje u braku, silovanje u vezi, silovanje nepoznate osobe, grupno silovanje, silovanje u oružanim sukobima i ratu.

II. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU SAZNANJA O POČINJENOM NASILJU ILI SUMNJE NA NASILJE

II.1. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU SAZNANJA O NASILJU MEĐU UČENICIMA KOJE SE DOGODILO U ŠKOLI

U svim slučajevima nasilja među djecom koji su definirani navedenim čimbenicima Škola je dužna postupati u skladu s Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima odnosno skupom postupaka i mjera koja su predviđela nadležna tijela i propisima na snazi.

U slučaju nasilja među učenicima u Školi svi djelatnici Škole dužni su:

- odmah prekinuti nasilno ponašanje učenika i razdvojiti učenike;
- pružiti pomoć i podršku učeniku koji je doživio nasilje;
- obavijestiti o događaju ovlaštenu stručnu osobu za koordiniranje aktivnosti u slučajevima povrede prava učenika, razrednika, stručnog suradnika Škole i ravnatelja.

U slučaju prijave nasilja ili dojave o nasilju među djecom ovlaštena stručna osoba za koordiniranje aktivnosti u slučajevima povrede prava učenika (stručni suradnik-pedagog) ili osoba koja je u odsustvu zamjenjuje (voditelji smjena) i ravnatelj dužni su:

- odmah poduzeti sve mjere da se zaustavi i prekine aktualno nasilno postupanje prema učeniku, a u slučaju potrebe zatražiti pomoć drugih djelatnika Škole ili po potrebi pozvati djelatnike policije;
 - ukoliko je učenik povrijeđen u mjeri koja zahtijeva liječničku intervenciju ili pregled ili se prema okolnostima slučaja može razumno pretpostaviti ili posumnjati da su takva intervencija ili pregled potrebni, odmah pozvati službu hitne liječničke pomoći ili na najbrži mogući način, koji ne šteti zdravlju učenika, prepratiti ili osigurati pratnju učeniku od strane stručne osobe liječniku te sačekati liječnikovu preporuku o daljnjem postupanju i dolazak učenikovih roditelja ili zakonskih zastupnika;
 - odmah po prijavljenom nasilju o tome obavijestiti roditelje učenika ili zakonske zastupnike te ih upoznati sa svim činjenicama i okolnostima koje je do tada doznala i izvijestiti ih o aktivnostima koje će se poduzeti;
 - po prijavi, odnosno dojavu nasilja odmah obaviti razgovor s učenikom koji je žrtva nasilja, a u slučaju da je postojala liječnička intervencija, uz dogovor s liječnikom, čim to bude moguće.
- Ovi razgovori s učenikom obavljaju se uvijek u nazočnosti nekog od stručnih djelatnika Škole, a na način da se postupa posebno brižljivo, poštujući učenikovo dostojanstvo i pružajući mu potporu;

- roditeljima ili zakonskim zastupnicima učenika koje je žrtva vršnjačkog nasilja dati obavijesti o mogućim oblicima savjetodavne i stručne pomoći učeniku u odgojno-obrazovnoj ustanovi i izvan nje, a s ciljem potpore i osnaživanja učenika te prorade traumatskog doživljaja;
- obaviti razgovor s drugim učenicima ili odraslim osobama koje imaju spoznaje o učinjenom nasilju te utvrditi sve okolnosti vezane uz oblik, intenzitet, težinu i vremensko trajanje nasilja;
- ukoliko se radi o osobito teškom obliku, intenzitetu ili dužem vremenskom trajanju nasilja, koje može izazvati traumu i kod drugih učenika koji su svjedočili nasilju, savjetovati se s nadležnom stručnom osobom ili službom poradi pomoći učenicima, svjedocima nasilja;
- što žurnije obaviti razgovor s učenicom koje je počinilo nasilje uz nazočnost stručne osobe, ukazati učeniku na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja te ga savjetovati i poticati na promjenu takvog ponašanja, a tijekom razgovora posebno obratiti pozornost iznosi li učenik neke okolnosti koje bi ukazivale da je učenik žrtva zanemarivanja ili zlostavljanja u svojoj obitelji ili izvan nje, u kojem slučaju će se odmah izvijestiti Centar za socijalnu skrb, a po potrebi ili sumnji na počinjenje kažnjive radnje izvijestiti policiju ili nadležno državno odvjetništvo, a Škola će poduzeti sve mjere za pomirenje učenika i za stvaranje tolerantnog, prijateljskog ponašanja u Školi;
- pozvati roditelje ili zakonske zastupnike učenika koje je počinilo nasilje, upoznati ih s događajem, kao i s neprihvatljivošću i štetnošću takvog ponašanja, savjetovati ih s ciljem promjene takvog ponašanja učenika te ih pozvati na uključivanje u savjetovanje ili stručnu pomoć unutar Škole ili izvan nje (Centri za socijalnu skrb, poliklinike za zaštitu djece, obiteljska savjetovališta i slično) i izvijestiti ih o obvezi Škole da slučaj prijavi nadležnom Centru za socijalnu skrb, Upravnom odjelu za prosvjeta, kultura, tehničku kulturu i sport, policiji ili nadležnom državnom odvjetništvu;
- o poduzetim aktivnostima, razgovorima, izjavama te svojim opažanjima sačiniti službene bilješke, kao i voditi odgovarajuće evidencije zaštićenih podataka koje će se dostaviti na zahtjev drugim nadležnim tijelima.

Stručni suradnik ili ovlaštena stručna osoba za koordiniranje aktivnosti u slučajevima povrede prava učenika (stručni suradnik-pedagog, odnosno voditelji smjene koji je zamjenjuju u slučaju njene odsutnosti) dužna je ispuniti obrazac za prijavu nasilnog ponašanja u Školi dostupan na stranicama ministarstva nadležnog za obrazovanje.

II. 2. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NORMALNOG VRŠNJAČKOG SUKOB

U slučaju normalnog vršnjačkog sukoba svaki djelatnik Škole dužan je:

1. odmah prekinuti sukob među učenicima;
2. obavijestiti o sukobu razrednika i stručne suradnike koji će obavijestiti ovlaštenu stručnu osobu za koordiniranje aktivnosti u slučajevima povrede prava učenika (stručnog suradnika-pedagoga ili voditelja smjene u slučaju njezine odsutnosti koji je zamjenjuju) i ravnatelja Škole;
3. razrednik, stručni suradnici, odnosno ovlaštena stručna osoba za koordiniranje aktivnosti u slučajevima povrede prava učenika (pedagog ili voditelji smjene u slučaju njegove odsutnosti koji ga zamjenjuju) će obaviti razgovore sa sukobljenim učenicima;
4. dogovoriti će s učenicima da se međusobno ispričaju, prihvate rješenje u kojem nitko neće pobijediti, da jedan drugom nadoknade eventualnu štetu (restitucija);
5. tražiti od učenika da popune odgovarajući obrazac o opisu događaja;
6. u slučaju da učenik češće dolazi u takve sukobe s vršnjacima razrednik, stručni suradnik, odnosno ovlaštena stručna osoba za koordiniranje aktivnosti u slučajevima povrede prava učenika (pedagog ili voditelji smjene koji ga u slučaju odsutnosti zamjenjuju) će pozvati roditelje u Školu s ciljem prevladavanja takve situacije i pomoći učeniku;
7. prema potrebi učenik će biti uključen u dodatni rad (savjetodavni rad, pedagoška) u Školi ili izvan Škole u dogovoru s roditeljima (skrbnicima);

8. ako učenik učestalo krši pravila, ne poštuje dogovore, ne prihvaća restituciju, Škola će primijeniti odgovarajuće pedagoške mjere u skladu s važećim pravilnikom o kriterijima za izricanje pedagoških mjera;
9. u slučaju da sve prethodno navedene mjere ne dovedu do poboljšanja ponašanja učenika i u slučaju nesuradnje roditelja, Škola će postupiti kao u slučaju pojave nasilja među učenicima

II. 3. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU SAZNANJA ILI SUMNJE NA NASILJE U OBITELJI UČENIKA

U slučaju da neki djelatnik Škole obavljajući svoju dužnost dobije informaciju ili ima sumnju da je dijete unutar obitelji izloženo ili svjedoči nasilnom ponašanju nekog člana obitelji ili je zanemareno, taj djelatnik je dužan, u skladu s Protokolom o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja djece (Vlada RH, 2014. godine), odmah o tome obavijestiti razrednika, ravnatelja i stručne suradnike Škole i ispuniti obrazac o opisu događaja za osobu koja prijavljuje događaj. Ravnatelj i stručni suradnici su dužni:

1. obaviti razgovor s učenikom ako je dostupno i tijekom razgovora upoznati dijete s daljnjim postupanjem;
2. pozvati učenikove roditelje odmah na razgovor i upoznati ih sa značajnim saznanjima i informacijama koje djelatnici Škole posjeduju – ako je učenika zlostavljao jedan roditelj, upoznati s time drugog roditelja;
3. upozoriti roditelje na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja i informirati ih o obvezi Škole da slučaj prijavi nadležnom Centru za socijalnu skrb, policiji i Upravom odjelu za prosvjetu, kulturu, tehničku kulturu i sport
4. ako su roditelji spremni za suradnju, uključiti ih u savjetovanje unutar Škole ili im preporučiti odgovarajuće ustanove;
5. ako je učenik zlostavljan od oba roditelja ili postoji sumnja na takvo zlostavljanje, odmah obavijestiti o tome Centar za socijalnu skrb i postupati dalje u dogovoru sa Centrom;
6. ako roditelji odbijaju suradnju, o tome informirati Centar za socijalnu skrb i Upravni odjel za prosvjetu, kulturu, tehničku kulturu i sport
7. ako je učeniku potrebna pomoć ili pregled liječnika, s učenikom liječniku ide roditelj (ako je dostupan i ako ne postoji sumnja da je on zlostavljač) ili predstavnik Škole tj. Centra za socijalnu skrb;
8. tijekom razgovora s učenikom stručni suradnik mora voditi službenu zabilješku koju uz ravnatelja potpisuje i stručni suradnik koji je obavio razgovor i razrednik ili druga povjerljiva osoba;
9. surađivati s nadležnim Centrom za socijalnu skrb i djelovati usklađeno u cilju dobrobiti učenika.

II. 4. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA ODRASLE OSOBE PREMA UČENICIMA KOJE SE DOGODILO U ŠKOLI (DJELATNIKA, RODITELJA, NEPOZNATIH OSOBA)

Prema Pravilniku o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima, u slučaju kada postoji sumnja ili saznanje da je učenik doživio zlostavljanje od strane odrasle osobe u Školi (djelatnika Škole, svog roditelja ili roditelja drugog učenika odnosno nepoznate osobe) svaki učenik ili djelatnik Škole dužan je o tome obavijestiti ravnatelja ili stručnog suradnika Škole koji će poduzeti sve mjere da se zaustavi nasilno postupanje prema učeniku.

Svaki djelatnik Škole je obvezan:

- odmah pokušati prekinuti nasilno postupanje prema učeniku;

- ako u tome ne uspije, odmah pozvati ravnatelja, stručnog suradnika Škole ili drugog djelatnika Škole kako bi pokušali prekinuti nasilno postupanje prema učeniku i obavijestiti policiju;
- ako uspije prekinuti nasilno ponašanje prema učeniku, o tome obavijestiti ravnatelja ili stručnog suradnika Škole;
- upozoriti osobu koja se ponaša nasilno na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja i informirati je o obvezi Škole da slučaj prijavi nadležnom Centru za socijalnu skrb, policiji i Upravnom odjelu za prosvjetu, kulturu, tehničku kulturu i sport
- ravnatelj će o događaju obavijestiti nadležni Centar za socijalnu skrb, policiju, Upravni odjel za prosvjetu, kulturu, tehničku kulturu i sport, te ministarstvo nadležno za obrazovanje
- stručni suradnik dužan je obaviti razgovor s učenikom odmah po saznanju o događaju s ciljem normaliziranja osjećaja učenika i sprječavanja dugoročnih posljedica traume te tijekom razgovora s učenikom voditi službenu zabilješku koju uz ravnatelja potpisuje i stručni suradnik koji je obavio razgovor i razrednik ili druga povjerljiva osoba;
- kada stručni suradnik obavi razgovor s učenikom, ravnatelj, stručni suradnik, razrednik ili član Nastavničkog vijeća trebaju o događaju odmah obavijestiti roditelje učenika (ili drugog roditelja ako se jedan od roditelja nasilno ponašao u Školi prema vlastitom djetetu) i pozvati ih da učenika odvedu kući te ih informirati o eventualnoj potrebi uključivanja učenika i roditelja u savjetovanje i stručnu pomoć u Školi ili van Škole;
- u slučaju da je učenik ozlijeđen ili postoji sumnja da bi mogao biti ozlijeđen, treba ga odvesti na liječnički pregled, pri čemu s njim u pratnji ide roditelj (ako je dostupan) ili predstavnik Škole ili Centra za socijalnu skrb.

II. 5. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILNOG PONAŠANJA MEĐU ODRASLIM OSOBAMA KOJE SE DOGODILO U ŠKOLI

U slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe (roditelja učenika, nepoznate osobe, djelatnika Škole) prema drugoj odrasloj osobi u Školi te u slučaju da postoje informacije da odrasla osoba u prostor Škole unosi oružje ili druge predmete koji mogu ugroziti sigurnost osoba i imovine u Školi, djelatnik Škole koji ima tu informaciju ili je nazočan mora:

- odmah pokušati prekinuti nasilno ponašanje;
- upozoriti osobu koja se nasilno ponaša na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja tj. unošenja opasnih predmeta u prostor Škole i zatražiti od nje da napusti prostor Škole;
- ako u tome ne uspije, odmah pozvati ravnatelja Škole, stručnog suradnika ili drugog djelatnika Škole kako bi pokušali prekinuti nasilno ponašanje i obavijestiti policiju;
- ako uspije prekinuti nasilno ponašanje, odmah o tome obavijestiti ravnatelja ili stručnog suradnika
- ravnatelj će o događaju obavijestiti policiju, Centar za socijalnu skrb, Upravni odjel za prosvjetu, kulturu, tehničku kulturu i sport, te ministarstvo nadležno za obrazovanje

II. 6. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA UČENIKA PREMA DJELATNICIMA ŠKOLE

Prema Pravilniku o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima, slučaju kada postoji sumnja ili saznanje da je djelatnik Škole doživio zlostavljanje od strane učenika u Školi, svaki učenik ili djelatnik Škole dužan je o tome obavijestiti ravnatelja ili stručnog suradnika Škole koji će poduzeti sve mjere da se zaustavi nasilno postupanje prema djelatniku.

U slučaju da je djelatnik Škole doživio nasilje ili prijetnju nasiljem od strane učenika Škole, on treba o tome izvijestiti ravnatelja, stručne suradnike Škole i razrednika. Oni će:

- razgovarati s učenikom u prisustvu razrednika i voditi službenu zabilješku o razgovoru;
- odmah obavijestiti roditelje učenika te ih upozoriti na neprihvatljivost takvog ponašanja;

- prema učeniku poduzeti odgovarajuće pedagoške mjere u skladu s važećim pravilnikom o kriterijima za izricanje pedagoških mjera;
- uključiti učenika u stručni tretman u Školi ili u dogovoru s roditeljima u ustanovi van Škole;
- o svemu izvijestiti Centar za socijalnu skrb i Upravni odjel za prosvjetu, kulturu, tehničku kulturu i sport, a po potrebi i policiju;
- ako je riječ o prijetnjama nasiljem ili o nasilju u Školi, zbog čega je Škola uključila i policiju, o takvim situacijama je potrebno da ravnatelj prvo usmeno, a zatim i pismenom bilješkom (na propisanom obrascu) izvijestiti Upravni odjel za prosvjetu, kulturu, tehničku kulturu i sport te ministarstvo nadležno za obrazovanje
- u slučaju da bilo kojem nasilnom ponašanju u prostoru Škole svjedoče drugi učenici, a nasilno ponašanje je neuobičajeno rijetko i intenzivno te može rezultirati traumatiziranjem svjedoka, ravnatelj ili stručni suradnik su dužni osigurati stručnu pomoć tim učenicima. Dužni su savjetovati se s nadležnom i stručnom osobom koja ima iskustva u radu s traumatiziranim osobama o potrebi i načinu pružanja stručne pomoći svjedocima nasilja.

II. 7. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU SEKSUALNOG NASILJA NAD UČENIKOM

II. 7. 1. Postupanje u slučaju saznanja o seksualnom nasilju nad djetetom kao dijelu obiteljskog nasilja

U slučaju saznanja o seksualnom nasilju ili sumnje na seksualno nasilje nad učenikom kao dijelu obiteljskog nasilja, Škola je dužna postupati prema Protokolu o postupanju u slučaju seksualnog nasilja (Vlada RH, 2014.)

Odmah po saznanju o počinjenom seksualnom nasilju ili sumnji na isto, dužnost je odgojno-obrazovnih djelatnika provesti razgovor s učenikom. Poželjno je da razgovor vodi stručni suradnik u sigurnom okruženju imajući na umu zaštitu prava te osobe. Ako stručni suradnik nije dostupan ili učenik ne želi razgovarati s njim, razgovor može voditi i drugi djelatnik kojeg učenik odabere kao osobu od povjerenja. Djelatnik koji ima saznanja o mogućem seksualnom uznemiravanju ili nasilju dužan je prijaviti ravnatelju koji je odgovorna osoba za postupke pomoći učeniku prema Protokolu o postupanju u slučaju seksualnog nasilja.

Ako se radi o događaju koji se upravo dogodio, žrtvi je potrebno bez odgode pružiti odgovarajuću pomoć i odmah obavijestiti policiju.

Osoba koja vodi razgovor sa žrtvom, dužna je o tome voditi zapisnik. Na traženje suda, Državnog odvjetništva RH ili policije dužna je dostaviti svu dokumentaciju značajnu za pokretanje kaznenog progona ili kazneni progon.

Osoba koja vodi razgovor dužna je detaljno upoznati učenika s daljnjim postupanjima.

Odgovorna osoba - ravnatelj dužna je žurno obavijestiti roditelje učenika, nadležni Centar za socijalnu skrb, policiju ili Državno odvjetništvo RH, po potrebi hitnu liječničku službu, pravobraniteljicu za djecu i u roku od 7 dana obavijestiti ministarstvo nadležno za obrazovanje putem web obrasca dostupnog na web stranicama ministarstva.

U slučaju osobito teškog oblika ili intenziteta nasilnog postupanja koje je izazvalo ili može izazvati traumu kod učenika žrtve, Škola će izvijestiti ministarstvo nadležno za obrazovanje, a po potrebi i druga ministarstva i institucije te zatražiti odgovarajuću stručnu psihološku ili socijalno-pedagoško-psihološku pomoć za učenike.

II. 7. 2. Postupanje u slučaju saznanja o seksualnom uznemiravanju učenika od strane djelatnika Škole koje se dogodilo u Školi

Postupak je isti kao u slučaju seksualnog nasilja kao dijelu obiteljskog nasilja.

II. 7. 3. Postupanje u slučaju seksualnog uznemiravanja drugog učenika (ili više njih) prema učeniku koje se dogodilo u Školi.

Sve uključene učenike nužno je uputiti na medijaciju ili savjetovanje u Školu ili savjetovalište.

Odgovorna osoba - ravnatelj dužna je o događaju obavijestiti roditelje svih uključenih učenika i izvijestiti nadležni Centar za socijalnu skrb.

Žrtve seksualnog uznemiravanja, nasilja ili silovanja odgovorna osoba - ravnatelj treba uputiti na institucionalnu i izvaninstitucionalnu pomoć u zaštiti mentalnog zdravlja.

I. EVIDENCIJA ŠKOLE O SUKOBIMA I NASILJU U ŠKOLI

Škola vodi posebnu evidenciju o sukobima i nasilju u Školi. Sastavni dijelovi Izvješća o sukobima i nasilju u školi su:

1. Obrazac za evidenciju o nasilju (nalazi se prilogu ovom Protokolu).
2. Zabilješke o razgovorima sa žrtvom i počiniteljem nasilja
3. Evidencija škole o sukobima i nasilju u školi (nalazi se prilogu ovom Protokolu)

1. OBRAZAC ZA EVIDENCIJU O NASILJU

Obrazac popunjava osoba koja prijavljuje događaj te ga predaje ravnatelju ili stručnom suradniku Škole - ovlaštenoj stručnoj osobi za koordiniranje aktivnosti u slučajevima povrede prava učenika

2. ZABILJEŠKE O RAZGOVORIMA SA ŽRTVOM / POČINITELJEM NASILJA

Obrazac popunjava djelatnik koji je vodio razgovor sa žrtvom/počiniteljem nasilja i predaje odgovornoj osobi ravnatelju ili ovlaštenoj stručnoj osobi za koordiniranje aktivnosti u slučajevima povrede prava učenika.

3. EVIDENCIJA ŠKOLE O SUKOBIMA I NASILJU U ŠKOLI

Obrazac popunjava odgovorna osoba.

II. PREVENCIJA NASILJA

Prema Pravilniku o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima (NN 132/2013):

- (1) Školska ustanova obvezna je donijeti i provoditi školske preventivne programe.
- (2) Školski preventivni programi sastavni su dio godišnjega plana i programa ili školskoga kurikulumu.
- (3) Školski preventivni programi provode se u sklopu redovite nastave, sata razrednika, školskih ili razrednih projekata, predavanja i drugih aktivnosti koje organizira školska ustanova.
- (4) Provedba prevencije i realizacija mjera vezanih uz sprječavanje nasilja u sklopu školske ustanove može se ostvariti i u suradnji s drugim institucijama, tijelima, obiteljskim centrima i udrugama koje se bave zaštitom djece.
- (5) Školski preventivni programi provode se i na roditeljskim sastancima, najmanje jedanput godišnje, a u sklopu kojih se roditeljima podnosi i zadnje izvješće ravnatelja iz članka 24. stavka 2. Pravilnika o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima.
- (6) Školska ustanova obvezna je u sklopu stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika najmanje jedanput godišnje planirati i ostvariti teme vezane uz prevenciju nasilja i zaštite prava učenika.

(7) Školska ustanova obvezna je u suradnji s nadležnim institucijama organizirati najmanje jedanput u dvije godine edukaciju pružanja prve pomoći te osposobljavanja odgojno-obrazovnih radnika za pružanje pomoći učenicima sa zdravstvenim teškoćama u skladu s potrebama učenika.

Stručni suradnici obvezni su na kraju svakog polugodišta provesti stručnu evaluaciju provedbe preventivnih programa. Ravnatelj je obavezan najmanje dva puta tijekom školske godine izvijestiti Nastavničko vijeće, Vijeće roditelja i Školski odbor o stanju sigurnosti, provođenju preventivnih programa te mjerama poduzetim u cilju zaštite prava učenika.

Škola je obvezna tijekom školske godine putem stručne službe i ravnatelja organizirati radionice za učenike i seminare za roditelje na temu nasilja, postupanja kod nasilnog ponašanja i mjera sprječavanja nasilja u Školi i izvan Škole te postupanja u kriznim situacijama.

Obrazac za evidenciju o nasilju te Evidencija nasilja u Školi za školsku godinu nalaze se u PRILOGU i sastavni je dio Protokola.

Ovaj Protokol donesen je na 46. sjednici Školskog odbora 17.12.2020., a stupa na snagu dan nakon dana objave na oglasnoj ploči i sastavni je dio Kućnog reda škole.

Zamjenica predsjednice Školskog odbora

Vesna Živković, prof.

Ovaj Protokol objavljen je na oglasnoj ploči Škole dana 17.12.2020., te stupa na snagu dana 18.12.2020.

KLASA: 003-05/20-01/20

URBROJ: 2181-79/20-07-46/2-3

SPLIT, 18.12.2020.